

REMISSVAR

2021-04 29

Finansdepartementet Fi2021/01524
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för inkomstskatt och socialavgifter

Promemorian Förstärkt nedsättning av arbetsgivaravgifterna för 19 – 23 åringar under juni – augusti 2021

Småföretagarnas Riksförbund är ett förbund av småföretagare för småföretagare och har som syfte att påverka politiska beslut för att göra det enkelt, tryggt och lönsamt att driva företag.

Förslaget

I promemorian föreslås en tillfällig ytterligare nedsättningen av arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Detta innebär att för ersättning som utges under juni, juli och augusti 2021 ska bara ålderspensionsavgiften på 10,21 procent betalas. Genom nedsättningen ökar möjligheterna för 19–23 åringar att stanna kvar på eller komma in på arbetsmarknaden trots pandemins effekter samtidigt som en stimulans ges till företagen. Förslaget kan också bidra till en ekonomisk nystart för några av de värst drabbade branscherna som också är de som anställer många unga. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2021 och tillämpas på ersättning som utges under perioden 1 juni–31 augusti 2021.

Ställningstagande

Småföretagarnas Riksförbund har tagit del av förslaget och ställer sig positiva till sänkningen av arbetsgivaravgiften men ifrågasätter om stimulansåtgärdens syfte enligt promemorian kommer att infrias under den korta tidsperiod sänkningen är gällande. Vidare delar inte Småföretagarnas riksförbund promemorians slutsats att nedsättningen av arbetsgivaravgifterna leder till ökade vinster för redan krisdrabbade företag, snarare bör uttrycket "ökade vinster" ersättas med "bättre överlevnadsförmåga". Småföretagarnas Riksförbund vill istället att samtliga genomförda reduceringar av arbetsgivaravgifter ersätts med en sänkning av arbetsgivaravgiften till 10.21% för upp till 20 anställda resten av 2021.

Synpunkter på promemorians förslag

Småföretagarnas Riksförbund ser ingen direkt koppling mellan arbetsgivaravgiften och förmån som nämns i avsnitt 3.2 Finansieringen av trygghetssystemen. *Arbetsgivaravgifterna och egenavgifterna är i principielt hänseende försäkringsavgifter men det faktiska försäkringsinlaget varierar mellan försäkringslagen och för flertalet försäkringar saknas en direkt koppling mellan*

avgiften och förmånen. Således framgår det tydligt att exempelvis allmänna löneavgiften bör ses som en ren skatt på arbete. Denna skatt på arbete är i sig en starkt begränsande faktor för småföretags benägenhet att anställa.

I kapitel 3.4 redovisas den flora av riktade nedsättningar av arbetsgivaravgifter i syfte att skapa fler arbetstillfällen för vissa utpekade grupper och områden. Nedsättning för personer över 65 år och personer som arbetar med forskning och utveckling, men även i särskilda lagar, t.ex. den regionala nedsättningen för arbetsgivare i stödområdet och för arbetsgivarens först anställda. Nedsatta arbetsgivaravgifter för personer som vid årets ingång har fyllt 15 men inte 18 år, tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgifter som vid årets ingång har fyllt 18 men inte 23 år. Därtill kommer nu den tillfälliga nedsättningen för 19–23-åringar.

För småföretagare är denna djungel av temporära riktade insatser svår att överskåda och leder till administrativa hinder för att anställa de personer som politiken avser. Många småföretagare saknar tid för att sätta sig in i alla regelvarianter och även om man gör det kan slutsatsen vara att det inte är värt mödan att utnyttja en ytterst begränsad nedsättning.

Det finns dessutom stora risker för missförstånd mellan den tillfälligt nedsatta arbetsgivaravgiften för 19 – 23 åringar som löper mellan perioden 1 april 21 – 31 mars 23, som innebär att endast ålderspensionsavgift och nio tjugondelar av de övriga avgifterna ska betalas på ersättning upp till 25 000 kr per kalendermånad, och promemorians förslag. Det vore mer genomtänkt och skulle troligen ge bättre långsiktig effekt om dessa förslag vore helt synkroniserade redan från början och att delen med nio tjugondelar togs bort redan i den första nedsättningen för gruppen. Föreslagen ändring leder därmed till begreppsförvirring.

Samtliga nedsättningar bygger på att uppnå en substitutionseffekt där företagare ska bli mer benägna att anställa personer i de särskilt utpekade grupperna. Dagens många och snedvridande lösningar är för krångliga för att få effekt och gynnar inte heller småföretagares möjlighet att ta sig ur pandemins ekonomiska effekter. Ett mera konstruktivt spår vore att i stället sänka arbetsgivaravgiften till 10.21% för upp till 20 anställda resten av 2021

Sänkt arbetsgivaravgift var den stödåtgärd som fått absolut bäst genomslagskraft under våren 2020. Den var enkel att hantera och gav en direkt effekt för de minsta företagens likviditet och kostnadsläge. Bland landets småföretagare är detta den reform som är mest efterfrågad. Genom att sänka arbetsgivaravgiften så att man endast betalar ålderspensionsavgift på 10,21 % för upp till 20 anställda för en lönesumma på upp till 30 000 kr/månad skulle det skapas ekonomiska förutsättningar för den återstart av landet som alla längtar efter och som landets ekonomi så väl behöver.

I kapitel 4 beskrivs skälen för förslaget: *Många av de branscher där unga arbetar har drabbats hårt av de restriktioner och beteendeförändringar som spridningen av covid-19 gett upphov till. Detta har också påverkat ungas möjlighet till anställning inklusive extrajobb*

negativt. En nedsättning av arbetsgivaravgifterna för unga har bedömts kunna motverka de negativa effekterna för unga på arbetsmarknaden och samtidigt förbättra möjligheterna för företag att behålla och nyanställa personal.

Det bör även påtalas att det i skälen för förslaget enbart diskuteras vinsteffekter för företag men inget resonemang kring de effekter den nedsatta arbetsgivaravgiften för unga kommer medföra för landets kommuner. Under 2018 erbjöds 80 000 ungdomar kommunala sommarjobb. Om dessa ungdomar i snitt har en månadslön på 15 000 kr kommer Sveriges kommuner få reducerade lönekostnader med 114 240 000 kr/månad. Att helt utelämna detta kommunbidrag i analysen och istället fokusera på småföretags eventuella vinster av att anordna sommarjobb, visar på den inställning och attityd till mikro- och småföretagare som i nuläget omgärdar offentlig diskurs.

Småföretagarnas Riksförbund vill även uppmärksamma de studerande som jobbar i sommar och som i största grad kan vara den grupp som blir berörda av promemorians förslag. Då fribeloppet för andra halvåret 2021 rörande studiemedel åter blir gällande kan den ökade inkomstmöjligheten för studenter komma att överskrida gränserna för fribelopp. Därav borde det i detta sammanhang även innebära att fribeloppets tillfälliga borttagande förlängs resten av året 2021.

Synpunkter på konsekvensanalys

I konsekvensanalysens avsnitt Effekter för företag står det: *Nedsättningar av arbetsgivaravgifter minskar företagens lönekostnader och har en positiv effekt på företagens lönsamhet.* Detta konstaterande förstärker Småföretagarnas Riksförbunds förslag om sänka arbetsgivaravgiften till 10.21% för upp till 20 anställda resten av 2021, som ett verktyg att ge landets samtliga småföretag en möjlighet att ta sig ut ur krisen och skapa ekonomiskt utrymme för ytterligare anställningar.

Vidare gör promemorian bedömningen *att nedsättningen leder till att vinsterna ökar för de företag som har anställda i åldersgruppen under denna period.* Småföretagarnas Riksförbund gör bedömningen att de företag som är avsedda att gynnas av föreslagen ändring d v s företag i de värst drabbade branscherna, inte kommer att göra någon vinst på en kostnadsreduktion motsvarande mellan 1 428 kr – 2 380 kr/anställd ungdom. I rådande situation verkar det som att de restriktioner som pandemin orsakat kommer ligga kvar över sommarmånaderna och därmed minskar även företagares möjlighet till omsättningsökningar. Att då resonera i termer av vinst förefaller verklighetsfrämmande.

Småföretagarnas Riksförbund kan glädjande konstatera att promemorian inte anser att motsvarande stöd på utgiftssidan är en lämplig väg att gå. *Ett alternativ till en nedsättning av arbetsgivaravgifterna skulle vara ett motsvarande stöd på utgiftssidan. Ett sådant stöd föregås emellertid vanligen av ett ansökningsförfarande. Ett stöd till företagen i form av en nedsättning av arbetsgivaravgifter kan i detta perspektiv anses vara mindre administrativt*

betungande då arbetsgivaren redan fyller i uppgifter månadsvis på individnivå i arbetsgivardeklarationen. Detta resonemang skulle även gynna småföretagandet i stort och i synnerhet i koppling till den problematik som varit kring utformningen av nuvarande krisstöd. Därav ger promemorians resonemang ytterligare belägg för en mer generell sänkning av arbetsgivaravgiften varpå vi efterlyser en reducerad arbetsgivaravgift till 10.21 5 för de 20 första anställda på lönesummor upp till 30 000 kr. En sådan åtgärd får gärna kombineras med att man rensar i olika besläktade stödvarianter.

Med vänlig hälsning

Peter Thörn

Förbundsordförande

Mattias Andersson

Näringspolitiskt ansvarig